

VÕTA VABALT 2020

'JÄÄDVUSTA TEGEVUS / TULEMUS PILDI VÕI VIDEONA

ALAMTEEMAD

MIDA TEHA KODUTÖÖKS?

TÖÖDE
ESITAMISE
TÄHTAEG

TARBIMINE

Prügi vabalt -
prügi sorteerimine

Märka küünalt ja tema ümbrist - tee ise küünal/õlilamp.

Kilekoti vabalt -
kilekott kui prügi

Vähendada kilekottide kasutamist ja nende sattumist loodusesse. Näiteks valmista ise alternatiiv kilekotile.

Vanast uus -
taaskasutus

Tee ise uus või anna vanale asjale uus väärtus. Riiete, plastiku või paberi uueks töötlemine. Soovimatute asjade jaotamine neile, kes neid vajavad.

Uue vabalt -
ümbertöötlemine

Kogu kokku kõik, mida Sa ei oska taaskasutada või ei leia neile rakendust. Ära viska vana rõivast olmeprügisse, leia võimalus viia see ümbertöötlusesse. Osale töötubades, kus pakutakse ümbertöötlemisvõimalusi.

Vaba teema -
emotsiooni vabalt

Enne kui ostad, mõtle hoolega (1-2 päeva), kas päriselt ka vajad seda või on mõni alternatiiv. 2=1 ostad ühe uue asja, leiad otstarbe kahele vanale (annad ära, teed otstarbe ümber jne).

Keemia vabalt

Kodu puhtaks keemia vabalt! Valmistage ise puhastusvahendeid ja tehke võrdluseks puhastusi keemia vs isetehtud.

Ühekordse plastiku vabalt

Jälgi kui palju ühekordselt kasutatavat plasti tegelikult igapäevaselt märkamatuks kasutad - väldid ühekordseks kasutamiseks mõeldud plasti nagu kilekotid, joogikõrred, kohvitopsid jms. Joo pudelivee asemel kraanivett. Leia alternatiive.

Vee vaba(ma)lt

Tarbi vähem vett ja jälgi oma tegevusi, mis on seoses veega. Hambaid ja nõusid pestes vesi ei jookse tarbetult. Piiratud aeg duši all käimisel, nt väljakutse, et paned kella ja max 5-10 min.

Märka vabalt vannitoas

Vannitoas ja wc-s on reostus ja vee üle tarbimine väga kerge tekkima. Märka seda ning anna endast parim, et Sinu tegevuse tõttu seda ei tekiks.

Vaba teema -
kiusamise vabalt

Ei kiusa ega narri - mitte kedagi, mitte kuskil! Ja ära lase seda ka teistel teha.

Reostuse vabalt

Korja kodukandist/metsa alt/tee äärest prügi. Vii koos võistkonnaga ohtlikud jäätmed (värvid, õlid) jäätmejaama.

Elektri vaba(ma)lt

Tarbi vähem elektrit, nt ei vaata telekat, tarbi vähem nutit ja arvutit, kustuta alati tuled. Kui seadet ei kasuta, siis eemalda seinast (paljud seaded kasutavad elektrit ka siis, kui tegelikult otstarbepäraselt ei tööta). Tavapirnid vaheta LED purni vastu.

Väljasuremise vabalt

Uuri missugused liigid kuuluvad Eesti I kaitsekategooria liikide sekka. Valige grupiga välja mingi ohustatud liik ja uurige, kas ja kuidas saate isikuliselt panustada selle säilimisse. Nooremad osalised võivad joonistavad loomi, kes kunagi elasid, aga on tänaseks välja surnud.

Ülejäägi vabalt

Ei lase toitu halvaks, planeeri nädala söögid ja osta vaid vajalikku ning söö nii palju kui võimalik kodumaist ning valmista toit ise. Tarbi süües ja süüa tehes kokkuhoidlikult. Kui jääb üle, siis paku neile, kellel on selleks vajadus. Näiteks anneta Toidu Panka.

Vaba teema, omal valikul

Saab ise välja mõelda, mida/keda ja kuidas saab päästa.

Liigu vabalt

Anna oma panus heitgaaside tekke vähendamiseks - käin ainult jalgsi/rattaga. Tekitage võistlus, kes nädala jooksul kõige rohkem käis. Tulemus peab olema mõõdetav (nt muidu sõidan iga päev bussiga/autoga, aga see nädal käisin kogu aeg jala).

Kodu sisekliima

Tee vahet, mis on suitsuandur ja vingugaasiandur ning kontrolli kodus ja oma tuttavate juures, kas vajalik seade on olemas ja töötab. Hoolitse selle eest, et siseruumi kvaliteet oleks kodus/koolis hea.

Metsa vabalt

Istuta taim ja hoolitse selle eest. Seemnest puu (nt sidrun, õun, arbuus) või maitsetaimed. Kasuta võimalikult vähe paberit (mõttetu printimine, tühjade paberite ära viskamine) ning kasuta paber võimalikult otstarbekalt ära.

Vaba teema - Olen "Võta Vabalt" saadik

Vii programmis õpitu edasi oma sugulastele ja sõpradele, ole kampaania saadik.

kuni
5.märts

kuni
5.aprill

kuni
5.mai

kuni 20.mai,
kell 10.00

VESI

MAA

ÕHK